

Česká republika
NÁLEZ
Ústavního soudu

Jménem republiky

Ústavní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Josefa Fialy a soudců Jana Filipa a Pavla Šámala (soudce zpravodaje) o ústavních stížnostech stěžovatelů **M. S.**, t. č. ve Vazební věznici, zastoupeného JUDr. Jiřím Novákem, advokátem, sídlem Sokolská 1788/60, Praha 2 – Nové Město, a **M. Z.**, t. č. ve Věznici, zastoupeného JUDr. Michaelem Bartončíkem, Ph.D., advokátem, sídlem Koliště 259/55, Brno, proti usnesení Nejvyššího soudu ze dne 17. června 2020 č. j. 3 Tdo 536/2020-2084, usnesení Vrchního soudu v Olomouci ze dne 16. října 2019 č. j. 3 To 47/2019-1777 a rozsudku Krajského soudu v Brně – pobočky ve Zlíně ze dne 6. února 2019 č. j. 69 T 2/2018-1528, za účasti **Nejvyššího soudu, Vrchního soudu v Olomouci a Krajského soudu v Brně – pobočky ve Zlíně**, jako účastníků řízení, a **Nejvyššího státního zastupitelství, Vrchního státního zastupitelství v Olomouci a Krajského státního zastupitelství v Brně – pobočky ve Zlíně**, jako vedlejších účastníků řízení, takto:

I. Usnesením Nejvyššího soudu ze dne 17. 6. 2020 č. j. 3 Tdo 536/2020-2084, usnesením Vrchního soudu v Olomouci ze dne 16. 10. 2019 č. j. 3 To 47/2019-1777 a rozsudkem Krajského soudu v Brně – pobočky ve Zlíně ze dne 6. 2. 2019 č. j. 69 T 2/2018-1528 bylo porušeno právo stěžovatelů na soudní ochranu zaručené čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod a zásada presumpce nevinny zakotvená v čl. 40 odst. 2 Listiny základních práv a svobod a v čl. 6 odst. 2 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod.

II. Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 17. 6. 2020 č. j. 3 Tdo 536/2020-2084, usnesení Vrchního soudu v Olomouci ze dne 16. 10. 2019 č. j. 3 To 47/2019-1777 a rozsudek Krajského soudu v Brně – pobočky ve Zlíně ze dne 6. 2. 2019 č. j. 69 T 2/2018-1528 se ruší.

Odůvodnění

I.

Skutkové okolnosti případu a obsah napadených rozhodnutí

1. Ústavními stížnostmi podle čl. 87 odst. 1 písm. d) Ústavy České republiky (dále jen „Ústava“) a § 72 a násl. zákona č. 182/1993 Sb., o Ústavním soudu (dále jen „zákon o Ústavním soudu“), ve znění pozdějších předpisů, se stěžovatelé domáhají zrušení v záhlaví označených rozhodnutí s tvrzením, že jimi došlo k porušení jejich ústavně zaručených základních práv a svobod zakotvených v čl. 2 odst. 3 Ústavy, čl. 2 odst. 2, čl. 36 odst. 1, čl. 39 a čl. 40 odst. 2 Listiny základních práv a svobod (dále jen „Listina“) a čl. 6 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „Úmluva“). Ústavní soud usnesením ze dne 13. 10. 2020 sp. zn. IV. ÚS 2773/20, II. ÚS 2801/20 (všechna rozhodnutí jsou dostupná na <http://nalus.usoud.cz>) rozhodl o spojení věcí obou stěžovatelů ke společnému řízení pod sp. zn. IV. ÚS 2773/20.

2. Z ústavní stížnosti a přiložených podkladů se podává, že napadeným rozsudkem Krajského soudu v Brně – pobočka ve Zlíně (dále jen „krajský soud“) byl první stěžovatel uznán vinným pokusem zločinu loupeže podle § 21 odst. 1 zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, k § 173 odst. 1, odst. 2 písm. c) trestního zákoníku, druhý stěžovatel zločinem loupeže podle § 173 odst. 1, odst. 2 písm. b), c) trestního zákoníku, dílem dokonaným, dílem ve stadiu pokusu podle § 21 odst. 1 trestního zákoníku, a oba stěžovatelé přečinem poškození cizí věci podle § 228 odst. 1 trestního zákoníku. Uvedených zločinů se (stručně uvedeno) podle krajského soudu dopustili tím, že dne 8. 9. 2015 v době mezi 11.20 až 11.35 hod. v Uherském Hradišti po předchozí dohodě vstoupili společně do prodejny obchodní společnosti KLENOTY JAS, s. r. o., přičemž byli oděni do motocyklového oblečení s přilbami a kuklami na hlavách. Druhý stěžovatel přešel za obslužný pult k prodavačce, přineseným šroubovákem vypáčil dvě zásuvky pod obslužným pultem, ze kterých vybíral šperky a dával je do tašky, kterou si do prodejny přinesli se sebou. První stěžovatel ve stejné době přistoupil ke skleněným vitrínám, které se nacházely v prostoru před obslužným pultem, odemkl klíčem v zámku a z nich bral plata se šperky, které rovněž ukládal do přinesené tašky. Za této situace do prodejny vešel kolemjdoucí Mgr. Z. T., který se snažil zabránit pachatelům v loupeži, kdy na ně nejdříve křikl a vyběhl ze zlatnictví na chodbu, kde se snažil držením vstupních dveří do prodejny zabránit stěžovatelům v odnesení lupy, v čemž se mu záhy snažil pomoci i další kolemjdoucí D. M., kdy oba společně drželi prosklené dveře zlatnictví. Na to stěžovatelé reagovali snahou o opuštění prodejny, a když se jim nedařilo dveře otevřít, druhý stěžovatel jednak železným páčidlem rozbil ve výši hlavy skleněnou výplň dveří, která se roztrhla a zasáhla oči poškozeného Mgr. Z. T., který pro bolest v očích dveře pustil a z místa se snažil odejít, a jednak vytáhl do té doby skrývanou pistoli, kterou namířil na D. M., který dveře také pustil. Na to stěžovatelé otevřenými dveřmi odcházeli z prodejny, přičemž se ještě D. M. snažil odebrat prvnímu stěžovateli tašku s uloupenými šperky, kterou měl na rameni, začali se o ni přetahovat, na což zareagoval druhý stěžovatel stělením poškozeného zblízka do lýtka pravé nohy, čímž zabránil v dalším kladení odporu, a oba stěžovatelé z vestibulu domu utekli na ulici, aniž by s sebou odnesli i tašku, která zůstala na místě činu i se šperky. Za uvedený zločin byl první stěžovatel odsouzen podle § 173 odst. 2 trestního zákoníku za použití § 43 odst. 1 trestního zákoníku k úhrnnému trestu odnětí svobody v trvání pěti let, pro jehož výkon byl podle § 56 odst. 2 písm. a) trestního zákoníku zařazen do věznice s ostrahou, a druhý stěžovatel podle § 173 odst. 2 trestního zákoníku za použití § 43 odst. 1 trestního zákoníku k úhrnnému trestu odnětí svobody v trvání osmi let, pro jehož výkon byl podle § 56 odst. 2 písm. a) trestního zákoníku zařazen do věznice s ostrahou. Podle § 228 odst. 1 zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů, byla oběma stěžovatelům uložena povinnost společně a nerozdílně zaplatit poškozené obchodní společnosti KLENOTY JAS, s. r. o., náhradu škody ve výši 37 582 Kč. Podle § 228 odst. 1 trestního řádu byla druhému stěžovateli uložena povinnost zaplatit na náhradu škody poškozeným Mgr. Z. T. částku ve výši 74 489 Kč, D. M. částku ve výši 316 507 Kč a Zdravotní pojišťovně Ministerstva vnitra České republiky, pobočce Olomouc a Ostrava, částku ve výši 316 182 Kč. Krajský soud dospěl k závěru o vině stěžovatelů zejména na základě pachových stop a výpovědí svědků. Zdůraznil, že od počátku trestního řízení bylo zřejmé, že pro rozhodnutí o vině obžalovaných bude stěžejní vyhodnocení odborných vyjádření z oboru kriminalistické odorologie, resp. vyhodnocení činnosti služebních psů, která vedla k závěrům v těchto odborných vyjádřeních uvedeným. Soud však ještě považoval za nutné i možné vrátit se až do období předcházejícího samotným odběrům pachových stop i

pachových vzorků osob – obžalovaných. Nebývá pravidlem, že by ze spisového materiálu soudu předloženého nebylo zřejmé, jakými cestami se z pachatelů stali podezřelí, avšak nastala-li tato situace, je evidentní, že se tak stalo na základě operativní činnosti policie, potažmo informace z prostředí, v němž se pachatelé či jeden z nich pohybovali, v němž byli známí a z něhož tato informace, že právě obžalovaní jsou či by mohli být pachateli projednávané trestné činnosti, pochází. Tato informace nemohla vzniknout sama od sebe, a i ona má určitou vypovídací hodnotu. Tato informace pak byla ověřována metodou pachové komparace za využití služebních psů Policie České republiky (dále jen „Policie ČR“), což byl první krok k nynějšímu vyslovení závěru o vině obžalovaných. Dále shledal, že výsledky pachové identifikace jsou podporovány svědeckými výpověďmi K. K., E. Č., I. T., dále fotodokumentací z místa činu a materiály pořízenými k fyzickým parametrům obou stěžovatelů. Nálezy pachových stop podle krajského soudu odpovídají zjištěnému průběhu skutkového děje. Za významný moment důležitý pro identifikaci stěžovatelů považoval krajský soud výškový rozdíl stěžovatelů, který svědkům umožnil přesněji popsat jejich jednání. Obhajobou navrhované důkazy, které měly prokazovat, že stěžovatelé se v kritické době zdržovali na svém pracovišti a nemohli se tedy účastnit loupežného přepadení, vyhodnotil krajský soud jako nevěrohodné.

3. Krajský soud se zabýval i Zprávou České zemědělské univerzity o průběhu testování reliability metody pachové identifikace prováděné speciálně vycvičenými služebními psy Policie ČR, vypracovanou kolektivem autorů pod vedením Ing. Ludvíka Pince, Ph.D. (dále jen „Zpráva České zemědělské univerzity“), ke které uvedl, že „(t)eorie (byť vycházející z určitých testů), ..., dokonce s ohledem na zjištěnou chybovost nedoporučila za tehdejších normativních podmínek využití tohoto důkazu v trestním řízení, což se vztahuje i k projednávané věci, neboť pachová komparace byla prováděna za účinnosti předchozího pokynu policejního prezidenta.“ S tímto názorem příslušného ústavu se však krajský soud neztotožnil, a to zejména s ohledem na argument týkající se zjištěné chybovosti, neboť je přesvědčen, že není možno souhlasit s tím, že by výsledky činnosti služebních psů neměly být pro účely trestního řízení využívány, nelze-li tento důkazní prostředek považovat za stoprocentně spolehlivý. Takovou spolehlivost však ani očekávat nelze, neboť pes je živý tvor, a nikoli stroj. Nelze také pominout, že dopustí-li se pes chyby, ve velké většině případů jde o omyl negativní, tedy že neoznačí stopu, u níž se shoda s pachovým vzorkem osoby předpokládá, že se tedy mylí daleko spíše ve prospěch podezřelé osoby. Krajský soud proto zaujal názor, že s výsledky pachové komparace jako s důkazem pracovat lze.

4. Odvolání stěžovatelů proti rozsudku krajského soudu Vrchní soud v Olomouci (dále jen „vrchní soud“) napadeným usnesením zamítl podle § 256 trestního řádu jako nedůvodná. Stěžovatelé v podaných odvoláních především namítli, že krajský soud neměl použít jako důkaz výsledky pachové identifikace. Vrchní soud však považoval závěry krajského soudu v tomto ohledu za správné s tím, že otisky pachových stop a srovnávací pachové vzorky byly zajištěny v souladu s tehdy platnou právní úpravou a vady nebyly zjištěny ani při realizaci samotné pachové identifikace. Dodal, že takový závěr má oporu i ve vyjádření znalce z oboru kriminalistiky, odvětví kriminalistické odorologie, doc. JUDr. Martina Kloubka, Ph. D., který zdůraznil, že na porovnání otisků pachových stop a pachových vzorků stěžovatelů se podílelo více psů a více psovodů, což zvyšuje věrohodnost výsledků pachové komparace. Podle vrchního soudu krajský soud při hodnocení tohoto důkazu plně respektoval konstantní judikaturu, podle které mohou být výsledky metody pachové identifikace jen nepřímým důkazem, a vinu stěžovatelů

dovodil též na základě výpovědí svědků, kteří byli přepadení přítomni, a za situace, kdy vyloučil, že by mohly být pravdivé důkazy, které měly vyznívat ve prospěch stěžovatelů. Nálezacímu soudu ovšem v této souvislosti vrchní soud vytkl, že svůj závěr o vině obou stěžovatelů staví mimo jiného také na tvrzení, že stali-li se z nich podezřelí, došlo k tomu na základě operativní činnosti policie, resp. informace z prostředí, v němž se pohybovali, a že tato informace nemohla vzniknout sama od sebe, takže má určitou vypovídací hodnotu. Tato úvaha nálezacího soudu, že jakési neurčité a ničím nepodložené informace předprocesního charakteru mohou odůvodnit závěr o jejich vině, je vadná ze své podstaty, a je v rozporu s § 220 odst. 2 trestního řádu (body 66 a 67 rozsudku Vrchního soudu), avšak ani to nemůže podle Vrchního soudu zpochybnit závěr krajského soudu o vině stěžovatelů.

5. Dovolání stěžovatelů proti usnesení vrchního soudu Nejvyšší soud napadeným usnesením odmítl podle § 265i odst. 1 písm. b) trestního řádu. K námitkám stěžovatelů týkajícím se pachové identifikace konstatoval, že jde o námitky směřující do oblasti dokazování, které nelze podřadit pod deklarované dovolací důvody podle § 265b odst. 1 písm. g) a l) trestního řádu. Nejvyšší soud se k nim však vzhledem k možné existenci extrémního rozporu vyjádřil. S ohledem na stěžovateli zmiňovaný náleží Ústavního soudu ze dne 22. 3. 2016 sp. zn. IV. ÚS 1098/15 (N 47/80 SbNU 573) uvedl, že v době, kdy došlo k sejmutí pachových stop a jejich následné komparaci, platil pokyn ředitele Ředitelství služby pořádkové policie Policejního prezidia České republiky ze dne 1. 7. 2009 č. 9/2009 (dále jen „Pokyn č. 9/2009“), proto stěžovateli namítané opomenutí pokynu policejního prezidenta č. 313/2017 o pachové identifikaci osob (dále jen „Pokyn č. 313/2017“) je irelevantní, neboť v uvedené době ještě neplatil. Nejvyšší soud zdůraznil, že metodika důkazních prostředků se vyvíjí a reaguje na nové technické a vědecké objevy, nicméně, že si nelze představovat, že nový postup má automaticky za následek procesní nepoužitelnost důkazního prostředku zajištěného v souladu s metodikou předcházející, resp. v době, kdy ještě nová metodika nebyla procesně upravena. K druhé podmínce zmíněné v nálezu sp. zn. IV. ÚS 1098/15, tj. že metoda pachové identifikace musí reflektovat aktuální poznatky vědeckého zkoumání této metody, Nejvyšší soud podotkl, že dikce Ústavního soudu je v tomto bodě obecná. Ústavní soud deklaroval, že metoda pachové identifikace musí reflektovat aktuální poznatky vědeckého zkoumání, kdy však blíže nespecifikoval, jak by soud, coby v otázce vědy laický orgán, měl postupovat, resp. vyhodnocovat, jaké z možných nových poznatků v dané oblasti je při užití této metody nutno následovat. K tvrzení stěžovatelů, že obecné soudy pochybily, když nezohlednily závěry obhajobou předložené Zprávy o průběhu testování reliability metody pachové identifikace prováděné speciálně vycvičenými psy Policie ČR vypracovanou Českou zemědělskou univerzitou, centrem pro výzkum chování psů (viz č. l. 1411 a násl. spisu), kterou vypracoval kolektiv autorů pod vedením Ing. Ludvíka Pince, Ph.D., a ze které vyplynulo, že psi jsou schopni pachovou komparaci provádět, avšak chybovat je natolik vysoká, že využitelnost metody provádění za stávajících podmínek jako důkazního prostředku je prakticky vyloučena, Nejvyšší soud zdůraznil, že na některé závěry Zprávy bylo reagováno změnou metodiky a vydáním Pokynu č. 313/2017, který nahradil Pokyn č. 9/2009. Dodal však, že je zřejmé, že aktuální poznatky vědeckého zkoumání, jakkoli se vyvíjí, musí mít vždy jasná pravidla a ustálenou formu pro všechny orgány činné v trestním řízení, aby se zamezilo situacím, kdy by se důkazy získávaly a vyhodnocovaly v obdobných případech odlišnou metodikou, tedy svévolně. Tím by zejména u neopakovatelných důkazů, jakým je i pachová identifikace, došlo k jejich úplnému znehodnocení.

6. V průběhu řízení o ústavních stížnostech stěžovatelé podali návrhy na obnovu řízení, které krajský soud usnesením ze dne 28. 1. 2021 č. j. 69 T 2/2018-2389 podle § 278 odst. 1 trestního řádu zamítl jako nedůvodné. Ve veřejném zasedání v obnovovacím řízení provedl dokazování v rozsahu vyplývajícím z obsahu podaných návrhů na povolení obnovy řízení a některé důkazy provedl i z vlastní iniciativy. K stěžejnímu důkazu, tj. znaleckému posudku vypracovanému Českou zemědělskou univerzitou v Praze, fakultou agrobiologie, potravinových a přírodních zdrojů, k jehož vypracování došlo na žádost obhajoby a jehož autoři dospěli k závěru, že výsledky pachové komparace nelze považovat za věrohodné a neměly by sloužit jako důkaz v trestním řízení, krajský soud uvedl, že po obsahové stránce nepřinesl tento posudek nic nového. Podle krajského soudu metodu pachové komparace jako takovou nelze zavrhnout a ani další provedené důkazy, zejména svědecké výpovědi, nebylo možno považovat za důkazy, které by mohly vést k jinému rozhodnutí o vině stěžovatelů, naopak šlo podle něj o důkazy, které předchozí rozhodnutí ve věci potvrzují.

7. Stížnosti stěžovatelů proti usnesení krajského soudu vrchní soud usnesením ze dne 6. 5. 2021 č. j. 3 To 26/2021-2426 podle § 148 odst. 1 písm. c) trestního řádu zamítl. Ztotožnil se se stanoviskem krajského soudu, že důkaz znaleckým posudkem vypracovaným Českou zemědělskou univerzitou v Praze, fakultou agrobiologie, potravinových a přírodních zdrojů, sám o sobě ani ve spojení s jinými důkazy nezakládá podmínky pro povolení obnovy řízení, a to především z toho důvodu, že ho v podstatných okolnostech nelze hodnotit jako nový důkaz a nevyplývají z něj ani žádné skutečnosti soudu dříve neznámé. Zdůraznil, že rozdíl mezi doloženým posudkem a dříve provedenou Zprávou České zemědělské univerzity spočívá v tom, že posudek v obecné poloze pojednává o tom, na jakých biologických principech je založena olfaktorika, na jakých principech je založen výcvik psa, vysvětluje podstatu jevů označovaných jako nepravý spojovací pach a přenosový pach a řeší možnost zanechání pachové stopy přes rukavice a možný přenos pachové stopy. Vrchní soud podotkl, že danou problematikou se zabýval již příbráný znalec z oboru kriminalistika, odvětví kriminalistická odorologie, doc. JUDr. Martin Kloubek, Ph. D., a na stěžejní argument o možném přenosu pachové stopy bylo reagováno v původním rozsudku krajského soudu i v usnesení vrchního soudu. Za nové skutečnosti bylo možno podle vrchního soudu považovat pouze vymezení olfaktoriky a popis výcviku psa. Shledal však, že tyto údaje nemají žádnou konkrétní spojitost s posuzovanou věcí, proto nemohly zakládat podmínky pro povolení obnovy řízení. Vrchní soud přisvědčil krajskému soudu i v hodnocení výpovědí nově navržených svědků a dalších důkazů. Závěrem dodal, že vina stěžovatelů byla sice vyslovena na základě nepřímých důkazů, ale tyto nestojí izolovaně, ale tvoří logickou, ničím nenarušenou a uzavřenou soustavu důkazů vzájemně se doplňujících a na sebe navazujících, které shodně a spolehlivě dokazují, že pachatelé předmětného trestného činu byli stěžovatelé.

II.

Argumentace stěžovatelů

8. První stěžovatel v ústavní stížnosti namítá, že obecné soudy založily závěr o jeho vině výhradně na pachové identifikaci. K tomu poukázal na četnou judikaturu Ústavního soudu, podle které se sice použití pachových stop jako nepřímého důkazu či podpůrného důkazu připouští, současně však nelze pouze z pachových stop dovodit, že se určitá osoba

dopustila trestného činu, resp. je třeba, aby tento důkaz nebyl pro uznání viny důkazem jediným [např. již shora zmíněný nálezný sp. zn. IV. ÚS 1098/15 či nálezy ze dne 9. 6. 2003 sp. zn. IV. ÚS 10/2002 (N 84/30 SbNU 287) a ze dne 29. 4. 2009 sp. zn. I. ÚS 3094/2008 (N 103/53 SbNU 293)]. Stěžovatel podrobně rozebírá jednotlivé v řízení provedené důkazy. Má za to, že ve věci není dán uzavřený řetězec nepřímých důkazů, který by „podpořil“ pachovou identifikaci a umožnil tak vynesení odsuzujícího rozsudku. Nesouhlasí s tím, že soudy odmítly jeho vysvětlení, že k přenosu jeho pachu na místo činu mohlo dojít přes rukavice, které dříve používal při práci pro druhého stěžovatele (stěžovatel se v průběhu trestního řízení hájil tím, že řidič motocyklu zachycený na záznamu z bezpečnostních kamer má na ruku rukavice, které jsou podobné těm, které použil při práci vykonané u druhého stěžovatele, a proto mohlo dojít k přenosu jeho pachu na místo činu prostřednictvím těchto rukavic). Argumentaci soudů při použití jeho pachových stop považuje za nesprávnou. Je přesvědčen, že byt' byly v prodejně zlatnictví nalezeny jeho pachové stopy, neprokazuje to, že byl v této prodejně fyzicky přítomen a dopustil se vytykaného jednání, neboť pachové stopy se mohly na místo činu dostat v důsledku přenosu přes shora zmíněné rukavice. K výpovědím svědků uvádí, že ani jeden z nich nepopsal, že by se on jako menší z pachatelů měl pohybovat za pultem. Přesto tam však byly nalezeny jeho pachové stopy. To podle něj svědčí o tom, že místa, kde byly nalezeny jeho pachové stopy, neodpovídají místům, kde se měl pohybovat. Obecné soudy podle něj deformovaly důkazy a dotvářely obsah svědeckých výpovědí. Jde-li o výšku postavy pachatele, obecné soudy podle stěžovatele vyšly pouze z jakési nejasné typové shody jeho postavy a postavy menšího z pachatelů, avšak závěr o shodnosti postav těchto dvou osob učiněn nebyl. Za nepřipustný považuje také způsob, jakým se soud dotazoval svědků, zda výška jeho postavy odpovídá menšímu z pachatelů. Podle něj šlo o sugestivní otázky, a proto je vypovídací hodnota svědeckých výpovědí v tomto ohledu nulová, a to již proto, že svědci viděli pachatele v helmách, které mají významný vliv na vnímání výšky postavy. Stěžovatel vytyká soudům také to, že označili jeho alibi, že v době činu pracoval s panem V., za vyvrácené. Poukazuje na to, že i případné vyvrácené alibi není důkazem o vině. Podle něj zajištěné pachové stopy neprokazují, že byl přítomen v prostorách klenotnictví, a za situace, kdy jediným důkazem zůstávají pachové stopy, měl by být ctěn princip presumpce neviny a z něj vyplývající zásada (sc. pravidlo) *in dubio pro reo*, což se však v posuzované věci nestalo.

9. Také druhý stěžovatel ve své ústavní stížnosti zdůrazňuje, že byl odsouzen na základě nepřímých důkazů, kdy rozhodující pro jeho odsouzení bylo vedle pachové identifikace zjištění, že měl být vyšším z pachatelů. Tvrdí, že se dané loupeže nedopustil, ve zlatnictví v inkriminované době nebyl a že žádný z vyslechnutých svědků ho neidentifikoval jako jednoho z pachatelů. Svědci, kteří se k osobám pachatelů (majícím po celou dobu na hlavě přilby) vyjádřili, popsali oba pachatele jen velmi obecně s tím, že jeden byl vyšší a druhý nižší, z čehož však podle stěžovatele nelze ničeho vyvozovat. Domnívá se, že z provedených důkazů bylo možno maximálně učinit závěr o tom, jak se který ze dvou pachatelů pohyboval na místě samém. Poukazuje na to, že v době, kdy byl trestný čin spáchán, vážil cca 115 – 120 kg, přičemž jeho nadváhu kromě jeho matky potvrdili i další svědci. Poškozený D. M. vyššího z pachatelů přitom popsal jako osobu normální postavy, doslova uvedl „tlustý nebyl, tlustý su já“. Neztotožňuje se proto se způsobem hodnocení důkazů soudy a je přesvědčen, že provedené důkazy spolu s výsledky pachové identifikace netvoří ucelený řetězec důkazů svědčících o jeho vině. Podle něj obecné soudy nepostupovaly v souladu se zásadou (sc. pravidlem) *in dubio pro reo*, neboť ztotožnění jeho osoby s jedním z pachatelů provedly s použitím výsledků metody

pachové identifikace, a nikoliv na základě uzavřeného řetězce nepřímých důkazů. K tomu odkázal, stejně jako první stěžovatel, na judikaturu Ústavního soudu týkající se důkazu pachovými stopami s tím, že soudy v posuzované věci nerozhodovaly v souladu s ní, neboť vycházely výlučně z pachových stop, které jen okrajově doplnily jiné důkazy. Dále stěžovatel soudům vytýká, že za nevěrohodné považovaly všechny svědky, jejichž výsledk byl navržen obhajobou k prokázání toho, kde se v inkriminovaném čase zdržoval (tj. v práci v Bučovicích). Neústavnost spatřuje i v samotném provedení důkazu metodou pachové identifikace. K tomu cituje některé pasáže z již shora zmíněného nálezu sp. zn. IV. ÚS 1098/15, kde Ústavní soud pro ústavně konformní provedení důkazu pachovými stopami vyslovil dvě podmínky, a to dodržení postupu stanoveného Pokynem č. 9/2009 a reflektování aktuálních poznatků vědeckého zkoumání této metody. Připouští, že tento nálezn byl vydán až po spáchání daného trestného činu, ústavněprávní rozměr tohoto rozhodnutí však měl být podle něj v posuzované věci plně zohledněn. Současně upozorňuje, že Pokyn č. 9/2009 byl nahrazen Pokynem č. 313/2017, podle kterého byla nevhodná metodika provádění pachové identifikace nahrazena novou metodikou korelující se soudobými poznatky vědeckého poznání. Stěžovatel má za to, že krajský soud pochybil, když při neakceptaci vědeckého stanoviska odborníků předloženého obhajobou nezjišťoval odborné stanovisko jiné. Nejvyšší soud se podle něj také vyhnul detailním námitkám k ztotožnění jeho osoby s osobou vyššího pachatele a při nezohlednění jeho tělesné konstituce. Dodává, že není pravdou, že by pohyb pachatelů ve zlatnictví mohl být jiný, než uvedla svědkyně K. (přítomná prodavačka), neboť její popis událostí včetně toho, že se nižší z pachatelů pohyboval výlučně před pultem, odpovídá i trasologickým stopám. Je toho mínění, že jeho v dovolání uplatněná argumentace naplňovala uplatněný dovolací důvod podle § 265b odst. 1 písm. g) trestního řádu a že Nejvyšší soud pochybil, když jeho dovolání odmítl podle § 265i odst. 1 písm. b) trestního řádu.

10. Podáním doručeným dne 15. 9. 2021 druhý stěžovatel ústavní stížnost doplnil o nově získaný důkaz, a to Prohlášení vědců k metodě pachové identifikace prováděné za použití služebních psů Policie ČR (dále jen „Prohlášení vědců“), podepsané čtrnácti předními českými odborníky věnujícími se problematice pachových stop. Podstatou Prohlášení je vyjádření vědců, ze kterého vyplývá, že metoda pachové identifikace, tak jak byla prováděna do 1. 4. 2018, je z vědeckého hlediska nevěrohodná, a že postup, kdy je psodov dopředu informován o pozici jednotlivých vzorků, odporuje aktuálním vědeckým poznatkům.

11. Ústavnímu soudu bylo doručeno i vyjádření Spolku na podporu nezávislé justice v České republice Šalamoun (jako tzv. *amicus curiae*), který nebyl účastníkem řízení, z něhož vzešla ústavní stížností napadená rozhodnutí, nicméně měl potřebu sdělit Ústavnímu soudu svůj názor na věc. V tomto stanovisku je akcentováno, že dne 25. 3. 2020 vypracoval znalecký ústav Česká zemědělská univerzita v Praze posudek, který je součástí předmětného trestního spisu stěžovatelů a ze kterého vyplývá, že byla-li pachová identifikace prováděna v souladu s Pokynem ředitele Ředitelství služby pořádkové policie Policejního prezidia České republiky č. 9/2009, nelze v žádném případě takové výsledky považovat za věrohodné, neboť odporují aktuálnímu vědeckému poznání, a proto jsou nepoužitelné jako důkaz v trestním řízení (obdobně i v doplňujícím podání, kde navíc Spolek Šalamoun poukazuje na výše uvedené Prohlášení vědců). K tomu Ústavní soud připomíná, že k takovým nevyžádaným vyjádřením od odlišných

subjektů než účastníků či vedlejších účastníků řízení nepřihlíží (srov. usnesení Ústavního soudu ze dne 26. 9. 2018 sp. zn. I. ÚS 2076/18).

III.

Vyjádření účastníků řízení a vedlejších účastníků řízení

12. Ústavní soud vyzval podle § 42 odst. 4 zákona o Ústavním soudu účastníky řízení a vedlejší účastníky řízení, aby se k ústavním stížnostem stěžovatelů vyjádřili.

13. Krajský soud ve svém vyjádření odkazuje na své původní rozhodnutí ve věci s konstatováním, že oba stěžovatelé v ústavní stížnosti argumentují ve vztahu k provedeným důkazům v zásadě shodně jako v nalézacím, odvolacím a dovolacím řízení. Nadto k námitce prvního stěžovatele, že pracovní rukavice, které zapomněl ve firmě druhého stěžovatele, mohl při spáchání trestné činnosti použít někdo jiný, zdůrazňuje, že použití příslušných rukavic třetí osobou bylo vyvráceno dalšími provedenými důkazy, a to především prokázanou přítomností druhého stěžovatele na místě činu, od jehož přítomnosti lze odvozovat i přítomnost prvního stěžovatele na místě činu s ohledem na charakter jeho postavy, která je identická s postavou řidiče motocyklu na kamerových záznamech, stejně jako je shodný poměr výšek pachatelů na záznamech a poměr výšek stěžovatelů, jakož i umístění a „posez“ pachatelů na motocyklu podle záznamů a umístění a „posez“ stěžovatelů na motocyklu při pokusu během řízení před soudem. Krajský soud poukázal rovněž na obnovovací řízení a zdůraznil, že v něm byly provedeny důkazy, které nejenže neznamenaly důvod pro povolení obnovy řízení, ale naopak potvrzovaly předchozí skutkové závěry (mimo jiné za využití informací veřejnosti a vycházející z faktu, že pachatelé jeli na žlutém sportovním motocyklu, byli vytipováni možní pachatelé v místech, kam motocykl ujížděl, kterým byly odebrány pachové vzorky, přičemž shoda byla potvrzena právě u stěžovatelů, i když vzorků bylo zkoumáno více, což dříve soudu známo nebylo). Krajský soud je toho názoru, že pro rozhodnutí o vině stěžovatelů byl rozhodující soulad mezi zjištěními vyplývajícími z metody pachové identifikace a zjištěními vyplývajícími z dalších provedených důkazů, především pak z výpovědí svědků, čímž došlo k vytvoření nepřerušného řetězce nepřímých důkazů dokládajících vinu obou stěžovatelů. Za absurdní označuje názor znaleckého ústavu – České zemědělské univerzity v Praze, podle kterého by tato metoda neměla být v trestním řízení využívána s ohledem na chyby, kterých se mohou psi dopustit. Má za to, že provádění metody pachové identifikace je nastaveno tak, aby případné chyby psů měly na výsledky řízení nulový dopad. Minimalizace rizik vyplývajících z případných pochybení psa je podle něj zajišťována také stávající judikaturou, z níž se podává, že pachové stopy mají toliko podpůrný význam a jsou důkazem ryze nepřímým, což znamená, že samy o sobě nemohou postačovat k prokázání viny. Podotkl, že nemůže než souhlasit se změnou, k níž došlo až po zkoumání pachových stop v této věci, kdy pachovou konzervu umístí uje osoba odlišná od psovoda, nicméně je přesvědčen, že ani předchozí postup neznamenal riziko spočívající v označení nepravého pachatele. Má za to, že jeho ústavními stížnostmi napadené rozhodnutí respektuje stávající judikaturu potud, je-li podle ní nález pachové stopy důkazem pouze faktu, že se obviněný na místě činu nacházel. V posuzované věci je však podle něj s ohledem na další provedené důkazy také možno učinit závěr, čeho se na místě činu stěžovatelé dopustili.

14. Vrchní soud rovněž odkazuje na své původní rozhodnutí ve věci s tím, že stěžovatelé v ústavních stížnostech pouze opakují argumenty, které uplatnili již v odvolacím řízení.

15. Nejvyšší soud ve svém vyjádření poukazuje na to, že v posuzované věci neshledal, že by námitky stěžovatelů byly sto založit přezkumnou povinnost Nejvyššího soudu, neboť šlo o námitky čistě skutkové, které směřovaly výlučně do oblasti provedeného dokazování, a že ve věci nezjistil ani tzv. extrémní nesoulad mezi skutkovými zjištěními na straně jedné a provedenými důkazy na straně druhé. Podle něj soudy nižších stupňů při rozhodování věci vycházely vedle pachových stop ze svědeckých výpovědí hned několika svědků, a to včetně prodavačky přítomné na místě činu a dvou kolemjdoucích, kteří se dostali s pachateli loupeže do fyzického kontaktu, dále z fotodokumentace z místa činu a fyzické komparace. Odůvodnění soudů jsou podle něj jasná, logická a přesvědčivá, nevykazují znaky libovůle a závěry učiněné soudy odpovídají zásadám formální logiky. Procesní postup soudů nižších stupňů považuje za správný, proto navrhl, aby Ústavní soud ústavní stížnosti stěžovatelů odmítl.

16. Krajské státní zastupitelství v Brně – pobočka ve Zlíně, odkázalo na rozhodnutí krajského soudu, vrchní soudu a Nejvyššího soudu, s nimiž se plně ztotožnilo s tím, že podle jeho názoru příslušné soudy postupovaly v souladu se zákonem a že napadenými rozhodnutími nedošlo k zásahu do základních práv a svobod stěžovatelů. Navrhlo proto, aby Ústavní soud ústavní stížnosti stěžovatelů odmítl.

17. Vrchní státní zastupitelství v Olomouci rovněž plně odkázalo na obsah napadených rozhodnutí s konstatováním, že obecné soudy se ve svých rozhodnutích náležitě vypořádaly se všemi námitkami stěžovatelů.

18. Nejvyšší státní zastupitelství odkázalo na své vyjádření k dovoláním stěžovatelů, kde shledalo, že uplatněné námitky neodpovídají deklarovaným dovolacím důvodům a jsou i z věcného hlediska nedůvodné. K problematice pachové identifikace dále zdůraznilo, že Nejvyšší soud vyloučil, že by výsledky pachové identifikace byly procesně nepoužitelné, přičemž se věcí zabýval též z hlediska požadavku, aby metoda pachové identifikace reflektovala aktuální vědecké poznatky týkající se zkoumání této metody. Při svých úvahách Nejvyšší soud podle Nejvyššího státního zastupitelství přihlížel též k aktuální judikatuře Ústavního soudu, zejména k nálezu sp. zn. IV. ÚS 1098/15, přičemž důkaz pachovými stopami sice byl v předmětné věci důkazem stěžejním, nikoli však důkazem jediným. Nejvyšší státní zastupitelství se v celém rozsahu ztotožnilo s názory Nejvyššího soudu a konstatovalo, že v dovolacím řízení nedošlo k porušení práva na spravedlivý proces (sc. na soudní ochranu) nebo porušení jiného ústavně zaručeného práva stěžovatelů. Navrhlo proto, aby Ústavní soud ústavní stížnosti stěžovatelů odmítl.

19. S ohledem na okolnost, že vyjádření účastníků řízení neobsahovala žádné argumenty, které by byly stěžovatelům neznámé a byly podstatné pro posouzení věci, nepovažoval Ústavní soud za účelné zasílat je stěžovatelům k případné replice.

IV.

Procesní předpoklady řízení před Ústavním soudem

20. Ústavní soud posoudil splnění procesních předpokladů řízení a shledal, že ústavní stížnosti byly podány včas oprávněnými stěžovateli, kteří byli účastníky řízení, v nichž byla vydána rozhodnutí napadená v ústavní stížnosti. Ústavní soud je k jejich projednání příslušný. Stěžovatelé jsou právně zastoupeni v souladu s § 29 až 31 zákona o Ústavním soudu. Jejich ústavní stížnosti jsou přípustné, neboť stěžovatelé vyčerpali všechny zákonné procesní prostředky k ochraně jejich práva (§ 75 odst. 1 téhož zákona *a contrario*).

V.

Posouzení důvodnosti ústavních stížností

21. Ústavní soud je podle čl. 83 Ústavy soudním orgánem ochrany ústavnosti a tuto svoji pravomoc vykonává mimo jiné tím, že podle čl. 87 odst. 1 písm. d) Ústavy rozhoduje o ústavní stížnosti proti pravomocnému rozhodnutí a jinému zásahu orgánů veřejné moci do ústavně zaručených základních práv a svobod [srov. též § 72 odst. 1 písm. a) zákona o Ústavním soudu]. Není součástí soustavy soudů (čl. 91 odst. 1 Ústavy), není jim instančně nadřazen, a nezasahuje do rozhodovací činnosti soudů vždy, když došlo k porušení „běžné zákonnosti nebo k jiným nesprávnostem“, ale až tehdy, představuje-li takové porušení zároveň porušení ústavně zaručeného základního práva nebo svobody [srov. např. náleží Ústavního soudu ze dne 25. 1. 1995 sp. zn. II. ÚS 45/94 (N 5/3 SbNU 17)]. V řízení o ústavní stížnosti není sama o sobě významná námitka „nesprávnosti“ napadeného rozhodnutí, a není rozhodné, je-li dovozována z hmotného či procesního (podústavního) práva.

22. Ústavní soud se tedy může zabývat správností hodnocení důkazů obecnými soudy jen tehdy, zjistí-li, že v řízení před nimi byly porušeny ústavní principy řádného soudního řízení. Napadená rozhodnutí obecných soudů může zrušit pouze tehdy, neprobíhalo-li dokazování v trestním řízení v souladu se zásadou volného hodnocení důkazů ve smyslu § 2 odst. 6 trestního řádu, popř. nebylo-li v řízení postupováno podle zásady oficiality, zásady vyhledávací, zásady zjištění skutkového stavu bez důvodných pochybností (§ 2 odst. 4 a 5 trestního řádu) a za respektování zásady presumpce neviny (čl. 40 odst. 2 Listiny, § 2 odst. 2 trestního řádu). Takovým postupem totiž dochází i k porušení práv zaručených čl. 36 odst. 1, případně i čl. 37 odst. 3 Listiny, a je na místě ingerence Ústavního soudu [viz náleží ze dne 30. 11. 1994 sp. zn. I. ÚS 108/93 (N 60/2 SbNU 165) nebo náleží ze dne 21. 4. 1994 sp. zn. I. ÚS 68/93 (N 17/1 SbNU 123)]. Z hlediska ústavněprávního přezkumu je tedy významné, zda důkazy, o něž se napadené rozhodnutí opírá, tvoří logicky uzavřený celek a zda odůvodnění napadeného rozhodnutí nenesou znaky zřejmé libovůle.

23. V nyní posuzované věci stěžovatelé namítají, že obecné soudy založily závěr o jejich vině výhradně na pachové identifikaci a že závěr o vině se vedle pachové identifikace neopírá o žádný uzavřený řetězec nepřímých důkazů. Obecné soudy náležitě nepřihlédly k závěrům náleží sp. zn. IV. ÚS 1098/15, kde Ústavní soud pro ústavně konformní provedení důkazu pachovými stopami vyslovil dvě podmínky, a to dodržení postupu stanoveného Pokynem č. 9/2009 a reflektování aktuálních poznatků vědeckého zkoumání

této metody. Současně upozornili, že Pokyn č. 9/2009 byl nahrazen Pokynem č. 313/2017, podle kterého byla nevhodná metodika provádění pachové identifikace nahrazena novou metodikou korelující se soudobými poznatky vědeckého poznání. Stěžovatelé dále tvrdí, že krajský soud pochybil, když při neakceptaci vědeckého stanoviska odborníků předloženého obhajobou nezjišťoval odborné stanovisko jiné. Nejvyšší soud se pak vyhnul detailním námitkám stěžovatelů. S ohledem na použité důkazní prostředky Ústavní soud provedl přezkum ústavnosti napadených rozhodnutí, který zaměřil především na to, zda proces jako celek měl spravedlivý charakter.

a) Obecná východiska

24. Součástí práva na řádně vedené trestní řízení je princip presumpce nevin, z něhož kromě pravidla, podle něhož musí být obviněnému vina zákonným způsobem prokázána, plyne rovněž pravidlo *in dubio pro reo* (§ 2 odst. 1, 2 a 5 trestního řádu, čl. 40 odst. 2 Listiny a čl. 6 odst. 2 Úmluvy). Toto pravidlo znamená, že není-li v důkazním řízení dosaženo praktické jistoty o existenci relevantních skutkových okolností, tj. jsou-li přítomny v daném kontextu důvodné pochybnosti, jež nelze odstranit ani provedením dalšího důkazu, je nutno rozhodnout ve prospěch obviněného [srov. např. nálezy ze dne 24. 2. 2004 sp. zn. I. ÚS 733/01 (N 26/32 SbNU 239) nebo ze dne 8. 8. 2013 sp. zn. II. ÚS 2142/11 (N 141/70 SbNU 323)]. Jde o jednu z nejvýznamnějších ústavních záruk spravedlivého procesu v trestním řízení, od níž se odvíjí některá další důležitá pravidla dopadající zejména na proces dokazování, včetně hodnocení důkazů. Vedle pravidla *in dubio pro reo* takto nelze opominout především požadavek, aby orgány činné v trestním řízení postupovaly nestranně, neboť tato potřeba je nezbytným předpokladem důvěry veřejnosti v jejich rozhodování. V této souvislosti je třeba zdůraznit zejména povinnost objasňovat stejně pečlivě okolnosti svědčící ve prospěch i v neprospěch osoby, proti níž se řízení vede (§ 2 odst. 5, § 164 odst. 3 trestního řádu), jakož i povinnost soudu vypořádat se v rozsudku nebo usnesení s obhajobou a v jejím rámci s navrženými důkazy ve smyslu § 125 odst. 1 trestního řádu. Jak uvedl Evropský soud pro lidská práva, pravidlo *in dubio pro reo*, které je specifickým výrazem zásady presumpce nevin, vyžaduje, aby soudci nevycházeli z předem pojatého přesvědčení, že obviněný spáchal čin, který je mu kladen za vinu, aby důkazní břemeno spočívalo na obžalobě a aby případné pochybnosti byly využity ve prospěch obviněného (viz rozsudek ze dne 24. 7. 2008 ve věci *Melich a Beck proti České republice*, stížnost č. 35450/04).

25. Přítom poznatek, že podle našeho dosažitelného vědění jisté (dokázané) tvrzení má v sobě určité prvky nejistoty, vede k větší kritičnosti vůči důkazům, k pečlivému zkoumání všech informací, a tím přispívá k dosažení pravdivého (nikoli však ve smyslu tzv. objektivní pravdy) skutkového zjištění (srov. také usnesení Nejvyššího soudu ze dne 26. 10. 2015 sp. zn. 6 Tdo 1274/2015). Soudce totiž musí být vnitřně přesvědčen o určité skutečnosti, aby mohl vynést rozhodnutí, kdy míru „přesvědčení“ soudu nelze předem určovat, protože soudce je při rozhodování nezávislý a je vázán pouze zákonným příkazem, který mu ukládá zásada volného hodnocení důkazů respektovat.

26. Mimořádnou pozornost pak soud musí věnovat hodnocení důkazů v trestních věcech zejména tehdy, jde-li o rozhodující důkaz, tedy o důkaz tak významný nebo důležitý, že jej lze považovat za pravděpodobně určující pro výsledek případu [srov. např. nálezy ze dne 3. 11. 2016 sp. zn. I. ÚS 1860/16 (N 208/83 SbNU 299)]. V takovém případě musí

být věnována mimořádná pozornost jeho důkladnému prověření a zvážení jeho důkazní síly. Orgány činné v trestním řízení jsou povinny vyvinout všemožné úsilí, aby tento rozhodující usvědčující důkaz byl pokud možno doplněn jinými, byť třeba nepřímými důkazy. Taková povinnost pro ně vyplývá ze zásady oficiality a ze zásady vyhledávací (§ 2 odst. 4 a 5 trestního řádu) [srov. nálezy ze dne 17. 6. 2004 sp. zn. IV. ÚS 37/03 (N 81/33 SbNU 285), ze dne 8. 8. 2013 sp. zn. II. ÚS 2142/11 (N 141/70 SbNU 323), bod 17 a ze dne 22. 6. 2016 sp. zn. I. ÚS 520/16 (N 119/81 SbNU 853), bod 28].

27. Striktní dodržení procesních předpisů platných pro provádění konkrétního důkazu a správné zdokumentování průběhu provádění pro pozdější doložitelnost mají na důkazní sílu konkrétního důkazu zásadní vliv. Nepostupuje-li orgán činný v trestním řízení, který konkrétní důkaz provádí, tímto způsobem může být jeho postup příčinou snížení významu či následné nepoužitelnosti jinak relevantního důkazu [srov. nálezy ze dne 20. 6. 2017 sp. zn. I. ÚS 3709/16 (N 106/85 SbNU 739), bod 30]. Ústavní soud pak v minulosti judikoval, že u vybraných důkazních prostředků právní předpisy stanoví určité standardy, které jsou však minimem požadavků na použití tohoto důkazního prostředku. Na dodržení těchto standardů je třeba klást důraz zejména tehdy, není-li důkazní situace jednoznačná a neexistují-li další jednoznačné důkazy [srov. nálezy ze dne 27. 3. 2017 sp. zn. II. ÚS 4266/16 (N 52/84 SbNU 603), bod 38]. V takových případech je nutné, aby rozhodující důkaz byl realizován za dodržení vyšších než minimálních požadavků.

28. Ústavní soud nakonec považuje za potřebné zdůraznit, že nedodržení zásady presumpce nevinny nemá za následek pouze to, že by nevinní lidé byli odsouzeni, ale i to, že skuteční pachatelé by nebyli potrestáni, což by ohrožovalo společnost. Nelze než vyžadovat nejvyšší standard při rozhodování o vině a při nedosažení tohoto standardu je nutné shledat obviněného nevinným, jakkoli pravděpodobná se jeho vina může zdát (srov. nálezy ze dne 8. 10. 2020 sp. zn. II. ÚS 2016/20).

29. Teorie i praxe připouští pro účely uznání viny důkazy přímé a nepřímé. Přímé jsou ty, které přímo směřují k hlavní skutečnosti, resp. k vině nebo nevině obviněného, zatímco nepřímými se dokazuje vedlejší skutečnost, ze které lze usuzovat na skutečnost hlavní nebo slouží na doplnění důkazů přímých. Jinak řečeno, nepřímý důkaz, k tomu, aby byl použitelný pro závěr o vině obviněného, potřebuje další, zprostředkující skutečnost. Nepřímé důkazy nejsou ve vztahu k přímým *a priori* podřadné. Je jimi možno prokázat vinu stejně jako důkazy přímými, ovšem za podmínky, že vzájemně propojený, nepřerušovaný, resp. uzavřený řetězec těchto důkazů jinou alternativu než vinu nepřipouští. Za této podmínky soud může výrok o vině opřít jen o nepřímé důkazy (srov. např. Fenyk, J., Císařová, D., Gřivna T.: Trestní právo procesní, Praha: Wolters Kluwer, 2015, s. 342-345). Typickým případem nepřímého důkazu je použití metody pachové identifikace (pachového testu) jako důkazu v trestním řízení (srov. již shora zmíněný nálezy sp. zn. II. ÚS 2168/07).

30. Ústavní soud ve své rozhodovací praxi použití pachových stop jako nepřímého nebo také podpůrného důkazu připouští, resp. obecnou věrohodnost samotného důkazu pachovou zkouškou nezpochybňuje. Stejně tak ale připomíná, že na základě tohoto důkazu je obecně možno dospět pouze k závěru, že se určitá osoba v blíže neurčené době s největší pravděpodobností nacházela na určitém místě. Nelze tedy pouze z něj jednoznačně a bez důvodných pochybností dovodit, že se taková osoba dopustila trestného činu, který se na daném místě stal [srov. např. nálezy ze dne 4. 3. 1998 sp. zn.

I. ÚS 394/97 (N 28/10 SbNU 179), ze dne 30. 4. 2008 sp. zn. II. ÚS 2168/07 (N 82/49 SbNU 185) aj.]. Musí tedy existovat další skutečnosti, které vytvoří uzavřený řetěz důkazů, resp. nesmí existovat žádná jiná reálná možnost, že by se činu mohl dopustit někdo jiný, než osoba obviněná. Jinak řečeno, aby důkaz pachovou identifikací byl dostačující, je třeba, aby tento důkaz nebyl pro uznání viny důkazem jediným, osamoceným.

31. Metodě pachové identifikace a jejímu používání v trestních věcech se Ústavní soud významně věnoval zejména v nálezu sp. zn. IV. ÚS 1098/15. Zde především uvedl, že podle převažujících odborných názorů je metoda pachové identifikace metodou kriminalistické techniky, která slouží ke ztotožnění individuálního pachu fyzické osoby s jím vytvořenou pachovou stopou na místě činu nebo na jiném místě, které se spácháním činu souvisí. Podstatou metody pachové identifikace je subjektivní chování psa, jehož správnost lze ověřit empiricky a za použití moderních vědeckých metod vzniku pachu a fyziologie jeho vnímání k tomu zvláště vybraným a vycvičeným psem za podmínek nahodilosti i opakování, tedy způsobem potvrzujícím nebo vyvracejícím možnost jejího využití v konkrétním případě (srov. Straus, J., Kloubek, M. *Kriminalistická odorologie*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2010, s. 9-11).

32. I když se způsoby provedení metody pachové identifikace v detailech v různých zemích odlišují, jedno mají společné – cílem je určit, že individuální pach podezřelého či obviněného se nachází na místě činu nebo na věcech, které se spácháním činu skutkově souvisí. Často namítanou slabinou tohoto důkazního prostředku je údajná nemožnost ověření výsledků pomocí vědeckých metod (viz nálezy sp. zn. I. ÚS 394/97 a ze dne 3. 8. 2000 sp. zn. II. ÚS 418/99 (N 116/19 SbNU 113)]. V této souvislosti je především diskutováno, zda tzv. pachová stopa je vhodná a způsobilá pro individuální identifikaci lidského jedince, jaké má tato stopa vlastnosti, je-li technickými prostředky zjištělná, a zda je cvičený pes schopen tuto stopu identifikovat.

33. Ústavní soud akceptuje a podporuje obezřetný přístup obecných soudů k okolnostem, za kterých nepřímý důkaz pachovou identifikací byl opatřen, zajištěn a proveden a vyžaduje, aby soudy těmito okolnostem v rozhodnutích věnovaly odpovídající pozornost (srov. nálezy sp. zn. II. ÚS 2168/07). V době, kdy došlo k sejmutí pachových stop a jejich následné komparaci v nyní posuzované věci, platil Pokyn č. 9/2009. V nálezu sp. zn. IV. ÚS 1098/15, který byl vyhlášen dne 7. 4. 2016, Ústavní soud zdůraznil, že za ústavně konformní považuje následující požadavky na provedení důkazu metodou pachové identifikace:

a) Metoda pachové identifikace musí být provedena nejméně za použití standardů vyplývajících z Pokynu č. 9/2009 a současně musí reflektovat aktuální poznatky vědeckého zkoumání této metody. Při hodnocení důkazního významu výsledků pachové identifikace je třeba se zabývat především tím, zda kriminalistický technik a policejní psovod, kteří se na identifikaci podíleli, splňují kvalifikační předpoklady nezbytné pro výkon této činnosti, a zda použitý služební pes absolvoval předepsaný výcvik, eventuálně potřebné přezkoušení způsobilosti identifikovat pachové stopy, případně jaké byly jeho dosavadní statistické výsledky v úspěšnosti identifikace, zda metoda pachové identifikace použitá v konkrétním případě respektuje požadavek, aby stopy byly sejmuty a uchovány řádně, aby nedošlo k jejich záměně, nebo k tzv. přenosu pachu či k nepřípustné manipulaci při ztotožňování stopy.

- b) Přezkoumání správnosti provedení metody pachové identifikace by mělo být v případě pochybností provedeno pomocí kontrolního znaleckého posudku z oboru kriminalistika, odvětví kriminalistické odorologie.
- c) Sejmутí pachové stopy bude zpravidla neodkladným a často i neopakovatelným úkonem podle § 160 odst. 4 trestního řádu, provedeným především ve stadiu před zahájením trestního stíhání.
- d) Při sejmутí a identifikaci pachové stopy obviněného po zahájení trestního stíhání je za účelem minimálního dohledu nad provedením tohoto úkonu nezbytná přítomnost obhájce obviněného případně státního zástupce (§ 165 odst. 3 trestního řádu). Přítomnost těchto osob nesmí mít nežádoucí vliv na nerušené, resp. objektivní provedení tohoto úkonu.
- e) Na sejmутí srovnávací pachové stopy, jehož cílem je získání objektivně existujících důkazů pro forezní vyšetření a které nevyžaduje aktivní jednání obviněného či podezřelého, ale toliko strpění jejich provedení, nelze pohlížet jako na úkon, jímž by byl obviněný či podezřelý donucován k ústavně nepřipustnému sebeobviňování.
- f) O úkonech (sejmутí, uchování a ztotožnění) musí být vyhotoveny protokoly ve smyslu § 55 odst. 1 trestního řádu. V případě, vzniknou-li pochybnosti o průběhu těchto úkonů, je třeba opatřit vysvětlení (§ 158 odst. 3 trestního řádu) nebo výpověď (§ 101 trestního řádu) osoby, která úkon prováděla nebo se jeho provedení účastnila. Za účelem vyloučení pochybností o správnosti identifikace je vhodné provedení obrazového záznamu průběhu tohoto úkonu.
- g) Důkaz metodou pachové identifikace je nepřímým důkazním prostředkem, který jako jediný zpravidla k uznání viny trestným činem nepostačuje.

b) Aplikace obecných východisek na posuzovanou věc

34. V nyní posuzované věci byly z hlediska rozdělení důkazů v případě odsouzení obou stěžovatelů klíčovými shledány důkazy nepřímé. Za stěžejní považovaly obecné soudy výsledky provedené pachové identifikace, které byly podle jejich názoru podporovány výpověďmi svědků a podobností postav osob zachycených na kamerových záznamech s postavami stěžovatelů.

35. Průběh páchání dané trestné činnosti, který stěžovatelé v ústavních stížnostech nerozporují, dovedl krajský soud zejména ze svědeckých výpovědí K. K. (prodavačky), I. Ch. (prodavačky ze sousedství) a poškozených D. M. a Mgr. Z. T., z jejichž výpovědí mimo jiné vyplynulo, že dva pachatelé, z nichž jeden byl vyšší a druhý zřetelně nižší postavy, přijeli na motocyklu před příslušnou prodejnu, s přilbami a kuklami na hlavách vešli dovnitř, vyšší pachatel přešel za prodejní pult a zde za pomoci přineseného šroubováku vypáčil dvě zásuvky a šperky z nich vkládal do přinesené tašky. Menší z pachatelů po příchodu do prodejny přistoupil ke skleněným vitrínám, tyto odemkl pomocí klíče, který byl v zámku, a šperky ukládal rovněž do přinesené tašky. Krajský soud zdůraznil, že prakticky všichni vyslechnutí svědci si všimli zjevného výškového rozdílu mezi pachateli, což jim podle jeho názoru umožnilo lépe popsat páchání trestné činnosti se zaměřením na konkrétní jednání jednotlivých pachatelů.

36. Za pachatele posuzované trestné činnosti pak krajský soud považoval stěžovatele, když v odůvodnění svého rozhodnutí konstatoval, že od počátku trestního řízení bylo zřejmé, že pro rozhodnutí o vině stěžovatelů bude rozhodné vyhodnocení odborných vyjádření z oboru kriminalistické odorologie, resp. vyhodnocení činnosti služebních psů. K tomu dodal, že nebývá pravidlem, že by ze spisového materiálu nebylo zřejmé, jakými

cestami se z pachatelů stali podezřelí, ale že nastala-li v dané věci tato situace, je evidentní, že se tak stalo na základě operativní činnosti policie, potažmo informací z prostředí, v němž se stěžovatelé pohybovali, v němž byli známí a z něhož informace, že právě oni by mohly být pachateli dané trestné činnosti, pochází (viz bod 67. rozsudku krajského soudu). Opodstatnění této informace pak bylo prověřováno metodou pachové komparace za využití služebních psů Policie ČR. Takový postup krajského soudu je však neakceptovatelný, neboť informace z „podsvětí“ nemají žádnou vypovídací hodnotu, jak v návaznosti na odvolací námitky stěžovatelů konstatoval i vrchní soud v odůvodnění svého usnesení (sub bod 4.).

37. Jde-li o samotnou pachovou identifikaci, z rozsudku krajského soudu je zřejmé, že si tento soud byl vědom jak shora citovaného nálezu Ústavního soudu sp. zn. IV. ÚS 1098/15, tak i v té době aktuálního náhledu na důkaz pachovými stopami (viz bod 67 – 69 rozsudku krajského soudu). Nález sp. zn. IV. ÚS 1098/15 byl vydán dne 22. 3. 2016 a vyhlášen dne 7. 4. 2016, tedy až po spáchání posuzovaného skutku kladeného stěžovatelům za vinu, avšak řada jednotlivých úkonů byla orgány činnými v trestním řízení provedena až po jeho vyhlášení, tudíž byl nepochybně plně aplikovatelný (resp. minimálně úkony provedené po jeho vydání) na danou věc a povinností obecných soudů bylo jeho závěry reflektovat, neboť podle čl. 89 odst. 1, 2 Ústavy je rozhodnutí Ústavního soudu vykonatelné, jakmile bylo vyhlášeno způsobem stanoveným zákonem, nerozhodl-li Ústavní soud o jeho vykonatelnosti jinak, a vykonatelná rozhodnutí Ústavního soudu jsou závazná pro všechny orgány i osoby. Taktéž měl krajský soud k dispozici obhajobou předloženou již shora zmíněnou Zprávu České zemědělské univerzity, jejímž výstupem bylo konstatování, že psi jsou v zásadě schopni pachovou komparaci provádět, avšak chybovost je natolik vysoká, že využitelnost této metody, je-li prováděna za stávajících podmínek (tj. za platnosti Pokynu č. 9/2009), jako důkazního prostředku prakticky vylučuje. Za alarmující označila Zpráva České zemědělské univerzity skutečnost, že v poměrně vysokém počtu případů došlo ke ztotožnění takových párů pachových vzorků, které ve skutečnosti shodný pach neobsahovaly, což mohlo být způsobeno tím, že psůvod mohl nevědomky výkon psa ovlivnit. Z pasáže zprávy označené jako „Výsledky“ vyplynulo, že během testu bylo provedeno 40 porovnání párů sklenic, přičemž v 8 případech psi označili shodu mezi sklenicemi, které shodný pach neobsahovaly.

38. Za zásadní považuje Ústavní soud skutečnost, že krajský soud nerespektoval některé z podstatných závěrů nálezu Ústavního soudu sp. zn. IV. ÚS 1098/15 a při vědomí podmínek týkajících se pachové identifikace uvedených v tomto nálezu (sub bod 28) se ani dostatečně nevypořádal se Zprávou České zemědělské univerzity, jejíž závěry odmítl s tím, že není možno souhlasit s tím, že by výsledky činnosti služebních psů neměly být pro účely trestního řízení využívány, nemůžeme-li tento důkazní prostředek považovat za stoprocentně spolehlivý. Krajský soud tedy uzavřel, že s výsledky pachové komparace jako s důkazem pracovat lze (blíže sub bod 4 shora). K tomu považuje Ústavní soud za potřebné uvést, že smysl této zprávy, přes její obecně uvedené doporučení, s kterým zřejmě nelze bez dalšího souhlasit, nebyl v tom, že by se identifikace podle pachových stop neměla provádět, ale upozornit na problémy spojené s jejím využíváním jako rozhodného důkazu při závěru o vině obviněných. Z tohoto hlediska se krajský soud závěry Zprávy České zemědělské univerzity, které v mnohém doplňují citovaný nález sp. zn. IV. ÚS 1098/15 a další navazující judikaturu Ústavního soudu, náležitě nezabýval a naopak její výsledky bagatelizoval nevhodným srovnáním s výsledky svědků v trestním

řízení a s hodnocením jejich výpovědí, což jsou ovšem nesrovnatelné důkazy a hodnotící postupy, a to již s ohledem na to, že se srovnává postup psa (zvířete) při rozpoznávání pachů a výslech a výpověď svědka, jako člověka – fyzické osoby nadané rozumem a citem, kdy vypovídací hodnota těchto důkazů a v důsledku toho i hodnotící postupy se k nim vztahující jsou zásadně rozdílné, čímž samozřejmě se nechce říci, že se i svědek nemůže mýlit, anebo dokonce úmyslně vypovídat nepravdivě. Navíc krajský soud při neakceptaci vědeckého stanoviska odborníků, nezajistil žádné jiné odborné stanovisko, a to včetně případného odůvodnění, proč je považuje za přesvědčivější. Vystačil si jen se závěry znalce doc. JUDr. Martina Kloubka, Ph.D., který se však ke Zprávě České zemědělské univerzity nevyjadřoval. Při své výpovědi jen obecně popsal, na čem je založena kriminalistická odorologie a jak probíhá porovnání otisku pachové stopy. K samotnému postupu policie při odběru a porovnávání pachových stop uvedl, že v posuzované věci byly dodrženy tehdy závazné standardy, ale že od 1. 4. 2018 je již účinný jiný interní akt řízení, jehož standardy jsou výrazně přísnější (viz body 42. – 44. rozsudku krajského soudu). Krajský soud tak nerespektoval požadavek z nálezu sp. zn. IV. ÚS 1098/15, tj. reflektování vědeckého zkoumání dané metody, čímž do značné míry popřel jeho závěry. Jeho postup tak nemůže obstát. Krajský soud sice správně a v souladu se závěry citovaného nálezu přibral za účelem vyhodnocení postupu policie při zkoumání pachových stop znalce z oboru kriminalistika, odvětví kriminalistická odorologie, doc. JUDr. Martina Kloubka, Ph.D., avšak vzhledem k tomu, že trestní stíhání stěžovatelů bylo zahájeno usnesením ze dne 21. 3. 2017 (viz č. 1. 1 spisu), bylo s ohledem na podmínky stanovené v nálezu sp. zn. IV. ÚS 1098/15 (sub bod 32.) hrubým porušením tohoto nálezu, který byl vyhlášen dne 7. 4. 2016, jako obecně závazného rozhodnutí (čl. 89 odst. 2 Ústavy), že k identifikaci pachových stop po zahájení trestního stíhání nebyli přizváni obhájci stěžovatelů (viz žádosti o odborné vyjádření ze dnů 23. 3. 2017 – č. 1. 327 a násl., 16. 5. 2017 – č. 1. 332 a násl., 16. 10. 2017 – č. 1. 337 a násl.) a že za účelem vyloučení pochybností o správnosti pachové identifikace nebyly provedeny obrazové záznamy průběhu těchto úkonů.

39. Krajský soud v odůvodnění svého rozhodnutí namísto hodnocení konkrétní v řízení provedené pachové identifikace ve smyslu § 2 odst. 6 trestního řádu vyjádřil svůj názor, že bude-li trestní řád do budoucna nějakým způsobem změněn, mělo by se tak stát principiálně ve směru odklonu od přehnaného formalismu, a to i vzhledem k pachové komparaci, přičemž dokonce nepřímou kritizoval shora uvedené závěry nálezu sp. zn. IV. ÚS 1098/15, když uvedl, že připouští, že při provádění pachové zkoušky v nyní posuzované věci u zalehnutí psa nikdo jiný kromě psovoda nebyl, ale nepovažoval to za podstatné (viz bod 76. rozsudku krajského soudu). K tomu uvedl, že stejně tak nikdo (obhájce) není např. u Widmarkovy zkoušky na alkohol, u pitvy, v chemické laboratoři při zkoumání zajištěného bílého prášku apod., přičemž se s výsledky těchto činností běžně pracuje jako s důkazy, aniž by byly zpochybňovány natolik intenzívně, jako je zpochybňována metoda pachové komparace a činnost psovodů. Podle jeho přesvědčení jde o výraz neúcty vůči práci psovoda. Tomuto závěru krajského soudu Ústavní soud nemůže přisvědčit, neboť provádění pachové identifikace za použití psů nelze srovnávat s vědeckými metodami, jako je např. Widmarkova zkouška na alkohol, pitva, chemický rozbor omamných a psychotropních látek apod. Takové srovnání by bylo namíste pouze v případě, že by byla odorologická expertiza prováděna zkoumáním molekulové podstaty tzv. lidské pachové signatury na základě molekulového složení aktivní lidské pachové signatury [viz vědecký výzkum Ústavu analytické chemie, Fakulty chemicko-inženýrské, Vysoké školy chemicko-technologické v Praze, prováděný za podpory Ministerstva

vnitřní ČR při realizaci Projektu VF20142015036 - Pachová signatura (2014-2015, MV0/VF)], a nikoli za pomoci psů, což však dosud možné není. Navíc tímto přístupem krajský soud dal najevo i určitou předpojatost při hodnocení důkazu pachovými stopami, jako důkazu nepřímého, přestože z uvedené judikatury Ústavního soudu vyplývá, že jde-li o rozhodující důkaz, tedy o důkaz tak významný nebo důležitý, že jej lze považovat za pravděpodobně určující pro výsledek případu, musí být věnována mimořádná pozornost jeho důkladnému prověření a zvážení jeho důkazní síly (viz nálezy sp. zn. I. ÚS 1860/16, sp. zn. IV. ÚS 37/03, sp. zn. II. ÚS 2142/11, bod 17 a sp. zn. I. ÚS 520/16, bod 28). Navíc u důkazních prostředků, pro které právní předpisy stanoví určité standardy, které jsou však minimem požadavků na použití tohoto důkazního prostředku, je třeba na dodržení těchto standardů klást zvýšený důraz, přičemž je vhodné, aby rozhodující důkaz byl realizován za dodržení vyšších než minimálních požadavků [srov. nálezy sp. zn. II. ÚS 4266/16, bod 38].

40. Postup krajského soudu proto nelze považovat za ústavně konformní, a to tím spíše, když pachové stopy byly podle Ústavního soudu v přezkoumávané věci stěžejním a fakticky jediným důkazem o vině obou stěžovatelů, neboť nikdo z vyslechnutých svědků stěžovatele jako pachatele nedokázal identifikovat. Svědek D. M. k osobám pachatelů u hlavního líčení uvedl, že oba byli podle něj muži, jeden menší štíhlý, druhý vyšší a rozhodně ne drobný, ale normální postavy (doslova uvedl „tlustý nebyl, tlustý su já“), že oba měli motorkářské oblečení, přilbu a rukavice, které však blíže specifikovat nedokázal (viz č. l. 1254 a násl. spisu). Stejně tak Mgr. Z. T. k věci uvedl, že pachatelé byli rozdílné výšky, oba měli kuklu, přilbu a rukavice, které popsat nedokázal, že menší z pachatelů stál k němu blíže a vyšší z pachatelů byl vzadu v prodejně a páčil skříňky a šuplíky (viz bod 6. a 7. rozsudku krajského soudu). Svědkyně K. K. vypověděla, že vyšší z pachatelů přišel k ní za pult a začal páčit šuplíky se šperky, menší z pachatelů šel k vitrině, kterou odemkl a začal z ní brát další šperky, přičemž u ní za pultem se vůbec nevyskytoval (viz č. l. 1256 a násl. spisu). To vyplývá i ze svědecké výpovědi Mgr. Z. T. Skutečnosti o výšce pachatelů se podávaly i z výpovědí svědků K. V., J. H., E. Č., I. T., I. Ch. (viz str. 7 – 8 rozsudku krajského soudu). Všichni vyslechnutí svědci popsali oba pachatele velmi obecně s tím, že jeden byl vyšší a druhý nižší. Žádným způsobem však ani jednoho z pachatelů svědci nepopsali takovými individualizujícími znaky, z nichž by bylo možné dovodit, že jde konkrétně o stěžovatele. Žádný ze svědků také nebyl schopen potvrdit, že rukavice na předložené fotografii byly rukavice, které měli pachatelé či jeden z nich na místě činu. Svědci se relevantním způsobem vyjádřili jen k objektivní stránce, tj. jednání pachatelů, které viděli, ale nikoli k identifikaci pachatelů, což je i pochopitelné, když jak bylo zjištěno, byli oděni do motocyklového oblečení s přilbami a kuklami na hlavách.

41. Jak bylo již shora zdůrazněno, striktní dodržení procesních předpisů platných pro provádění konkrétního důkazu a správné zadokumentování průběhu jejich provádění pro pozdější doložitelnost mají na důkazní sílu konkrétního důkazu zásadní vliv, a stanoví-li obecně závazný právní předpis určité standardy u konkrétního důkazu, jsou tyto minimem požadavků na použití tohoto důkazního prostředku. Na dodržení těchto standardů je třeba klást důraz zejména tehdy, není-li důkazní situace jednoznačná a neexistují-li další jednoznačné důkazy (nálezy sp. zn. II. ÚS 4266/16).

42. Podle závěrů krajského soudu byly pachové stopy vyššího z pachatelů (druhého stěžovatele) nalezeny na rukojeti pácidla, kterým rozbil horní sklo dveří, i na šroubováku,

kterým vypáčil šuplíky v pultu. Pachové stopy obou stěžovatelů byly zajištěny na obou madlech dveří a na platech, která vkládali do tašky. Přitom byl zjištěn i nesoulad mezi skutkovými zjištěními ve skutkové větě výroku o vině a nálezem stop, a to i podle závěru krajského soudu u madel šuplíků, kde byly nalezeny i stopy prvního stěžovatele, přestože z výpovědí svědků (zejména svědkyně K. K. či svědka Mgr. Z. T. – viz bod 43) nevyplývalo, že by s těmito šuplíky byl v kontaktu. To však krajský soud nepovažoval za důležité, podrobněji se tím nezabýval, a to přesto, že ve skutkové větě výroku o vině uzavřel, že „(p)rvní stěžovatel ve stejné době přistoupil ke skleněným vitrínám, které se nacházely v prostoru před obslužným pultem, tyto odemkl klíčem v zámku a z těchto také bral plata se šperky, které rovněž ukládal do přinesené tašky...“ a už „za této situace do prodejny vešel kolemjdoucí Mgr. Z. T., který se snažil zabránit pachatelům v loupeži...“, tedy podle tohoto rozhodného zjištění krajského soudu ve výroku o vině první stěžovatel vůbec neměl být za obslužným pultem. Naopak za významný faktor z hlediska identifikace pachatelů považoval jejich výškový rozdíl (viz bod 70. rozsudku krajského soudu). Součástí spisu (viz č. l. 150 a násl.) jsou záznamy z bezpečnostních kamer, které zachycují pachatele jedoucí na motocyklu. Krajský soud nechal vypracovat znalecký posudek z oboru kriminalistika, odvětví antropologie (viz č. l. 1311 a násl. spisu), kdy zpracovateli tohoto znaleckého posudku byl předložen záznam z kamer a bylo mu uloženo, aby stanovil výšku osob jedoucích na motocyklu. Znalec dospěl k závěru, že videozáznamy jsou z antropologického hlediska nízké kvality a že na základě nich není možno jakkoliv objektivizovat výšku osob na motocyklu. Krajský soud však následně příslušnému policejnímu orgánu uložil, aby provedl prohlídku těl stěžovatelů, o čemž byla pořízena fotodokumentace (viz č. l. 1353 a násl. spisu), na základě které sám a v rozporu se závěry zmíněného znaleckého posudku shledal, že podobnost postav pachatelů na kamerových záznamech a postav stěžovatelů je zřejmá. Takový závěr krajského soudu, který nemá žádnou oporu v provedeném dokazování, a který je v rozporu s uvedeným znaleckým posudkem, vzbuzuje zásadní pochybnosti, a proto ho nelze akceptovat.

43. Nelze přehlédnout ani to, že druhý stěžovatel od počátku trestního řízení poukazoval na skutečnost, že v době, kdy byl trestný čin spáchán, byl tlustý a vážil cca 115 – 120 kg, přičemž jeho nadváhu kromě jeho matky I. Z. (viz č. l. 955 spisu) potvrdili i další svědci – M. R. (viz č. l. 964 spisu) či M. P. (viz č. l. 928 spisu). Poškozený D. M. přitom vyššího z pachatelů, kterým má být druhý stěžovatel, popsal jako osobu normální postavy, doslova uvedl „tlustý nebyl, tlustý su já“ (viz č. l. 771 spisu). Obecné soudy se však touto okolností náležitě nezabývaly, a stejně tak se nevypořádaly s výpovědí svědka Ing. L. K., jehož psi provedli většinu srovnání, která ve věci proběhla. Z prepisu hlavního líčení konaného dne 24. 1. 2019 vyplývá, že tento svědek uvedl, že porovnávání pachových konzerv ověřoval ještě kolega s druhou, cizí fenou (viz č. l. 1638 spisu). V protokolu o hlavním líčení ze dne 24. 1. 2019 (viz č. l. 1507 a násl. spisu) však nic takového zaznamenáno není, krajský soud prokazatelně nezjišťoval, zda se tak skutečně stalo a případně z jakého důvodu a s jakým výsledkem. Protokol o hlavním líčení tedy záznamu hlavního líčení neodpovídá a krajský soud se s touto skutečností nevypořádal ani v odůvodnění svého rozhodnutí.

44. Konečně důkazy, které vypovídaly o tom, že stěžovatelé se v době spáchání trestné činnosti měli nacházet na jiném místě (tj. výpovědi zaměstnanců firmy MIKAcar a dalších svědků, listiny a fotografie dokládající odeslání e-mailu dne 8. 9. 2015 v 11.39 a výstavbu sociálního zařízení v areálu firmy, záznamy v pracovním deníku aj.),

krajský soud obecně zhodnotil tak, že z těchto důkazů nevyplývá, že stěžovatelé jinde skutečně byli. Tedy při hodnocení důkazů svědčících ve prospěch stěžovatelů, aniž by je blíže ověřoval či je dalším a podrobnějším hodnocením zpochybnil či je považoval za nepodstatné, a ačkoliv neměl k dispozici žádný pozitivní důkaz jasně svědčící o tom, že právě stěžovatelé byli pachateli shora uvedeného trestného činu, přesto shledal, že mezi výsledky pachové identifikace a dalšími důkazy je zřejmý soulad, a pouze na základě toho vyslovil závěr o vině obou stěžovatelů.

45. Uvedená pochybení krajského soudu nenapravit ani vrchní soud. Jak bylo již shora zmíněno, úvahu krajského soudu, že stěžovatelé se stali podezřelými na základě operativní činnosti policie, resp. informace z prostředí, v němž se pohybovali, a že tato informace nemohla vzniknout sama od sebe, takže má určitou vypovídací hodnotu, vrchní soud správně označil za vadnou s tím, že krajský soud v tomto ohledu neprováděl žádné dokazování, proto postupoval v rozporu s § 220 odst. 2 trestního řádu, podle kterého soud při svém rozhodnutí smí přihlížet jen ke skutečnostem, které byly probrány v hlavním líčení, a opírat se o důkazy, které strany předložily a provedly, případně které sám doplnil (viz bod 67 usnesení vrchního soudu). Současně se však bez dalšího, aniž by krajským soudem učiněné dokazování doplnil, a aniž by se vypořádal se všemi v dovolání uplatněnými námitkami, se závěrem krajského soudu o vině obou stěžovatelů ztotožnil s konstatováním, že krajský soud postupoval při hodnocení důkazů podle § 2 odst. 6 trestního řádu, provedené důkazy hodnotil podle svého vnitřního přesvědčení založeného na pečlivém uvážení všech okolností případu jednotlivě i v jejich souhrnu a učinil logicky odůvodněná skutková zjištění. Podrobněji se přitom nevypořádal s námitkami uplatněnými v podaných odvoláních. Neodstranil pochybnosti týkající se postav pachatelů či výskytu některých pachových stop zejména prvního stěžovatele na místech, kde podle svědeckých výpovědí a popisu skutku ve výroku o vině v rozsudku krajského soudu nemohl být. K tomu pouze stručně uvedl, že s ohledem na výrazný výškový a váhový rozdíl pachatelů není nutné znát jejich přesné míry a váhy a že s ohledem na vyšší počet otisků pachových stop ztotožněných s prvním stěžovatelem nemůže mylné konstatování shody otisku jeho pachové stopy u madel šuplíků změnit náhled na věcnou správnost závěrů krajského soudu, a to přesto, že takové zjištění a ztotožnění pachových stop na místech, kde v souladu s provedeným dokazováním stěžovatel neměl být, výrazně jejich správnost a průkaznost obecně zpochybňuje, a proto je třeba se s ním podrobně právě z hledisek shora uvedených vypořádat, a to nikoli jen poukazem „na vyšší počet otisků pachových stop ztotožněných s prvním stěžovatelem“, zejména když nikoli nepodstatná část z nich nebyla zřejmě ztotožněna správně. Podrobněji se nezabýval ani námitkami druhého stěžovatele týkajícími se jeho postavy, které doložil fotografiemi z dané doby. Podle vrchního soudu šlo o tvrzení, které stěžovatele nemohlo zbavit trestní odpovědnosti. Zdůraznil, že pachatelé v době činu byli oblečeni do motorkářského oděvu, který jejich postavy těsně obepínal, a že tedy nebylo možno jejich postavu přesně specifikovat. K tomu Ústavní soud podotýká, že podle jeho názoru těsný oděv naopak postavu zvýrazní, proto daná okolnost mohla být vodítkem pro určení, zda byl pachatel v inkriminované době štíhlejší či naopak silné postavy. V souvislosti se všemi těmito závěry vrchního soudu je třeba připomenout, že tvrzení obviněných je třeba důkazně vyvracet, a nikoli jen obecně uvedeným způsobem zpochybňovat, poněvadž jinak je třeba použít ohledně takového tvrzení pravidlo *in dubio pro reo*, které se nevztahuje jen na celkový závěr o vině či nevině obviněných, ale vztahuje se ke každému jejich tvrzení uplatněnému v rámci obhajoby.

46. Vrchní soud adekvátně nereagoval ani na námitku, že svědek D. M. při výslechu u hlavního líčení uvedl, že přišel do kontaktu s menším z pachatelů (prvním stěžovatelem) a že policie mu odebrala pachové stopy a vše, co měl na sobě, zajistila (viz č. I. 1255 spisu). Informace o způsobu odběru a vyhodnocení, zda se na jeho těle či oděvu nacházela pachová stopa prvního stěžovatele, se však v trestním spisu nenachází. K tomu vrchní soud toliko konstatoval, že důkazní situace by z uvedeného důvodu měla být doplněna výslechem jmenovaného svědka, ale že provedení tohoto důkazu nepovažoval za nezbytné pro řádné objasnění věci, neboť vina stěžovatelů byla ostatními provedenými důkazy prokázána. Výtkami vůči výpovědi svědka Ing. L. K. se vrchní soud nezabýval. Takový postup vrchního soudu vzhledem k důkazní situaci v této věci, kdy skutková zjištění jsou zásadním způsobem opřena o identifikaci pachových stop, která však není jednoznačná, a navíc postup při jejich odbírání a vyhodnocování neodpovídá ze shora uvedených důvodů požadavkům vyplývajícím z nálezu sp. zn. IV. ÚS 1098/15 nelze považovat za souladný se shora uvedenými požadavky vyplývajících ze shora uvedené judikatury Ústavního soudu (srov. nálezy sp. zn. I. ÚS 733/01, sp. zn. II. ÚS 2142/11, sp. zn. II. ÚS 2168/07, a dále sp. zn. I. ÚS 1860/16, sp. zn. IV. ÚS 37/03, sp. zn. II. ÚS 2142/11, bod 17, sp. zn. I. ÚS 520/16, bod 28 a sp. zn. II. ÚS 4266/16, bod 38).

47. U námitek stěžovatelů vůči pachové identifikaci vrchní soud setrval na závěru krajského soudu, že tato metoda byla provedena v souladu s Pokynem č. 9/2009 a že byly-li by reflektovány závěry Zprávy České zemědělské univerzity, ve svém důsledku by to vedlo k vyloučení důkazu získaného pachovou komparací pro vysokou chybovost této metody prováděné za platnosti Pokynu č. 9/2009, přičemž podle názoru vrchního soudu jsou závěry Zprávy České zemědělské univerzity více než diskutabilní a nemohou mít vliv na hodnocení použitelnosti důkazů získaných metodou pachové identifikace v daném trestním řízení (viz body 53 – 58 usnesení vrchního soudu), a to přesto, že jde o odborný závěr, který soud nemůže libovolně nahradit vlastním, v dané věci laickým názorem, což vyplývá i z judikatury Nejvyššího soudu i Ústavního soudu [viz přiměřeně č. 40/1972 a č. 11/1987 Sb. rozh. tr.; srov. nález ze dne 10. 7. 2001 sp. zn. III. ÚS 77/01 (N 104/23 SbNU 45) a nález ze dne 19. 8. 2004 sp. zn. III. ÚS 224/04 (N 116/34 SbNU 213)], zvláště když v této konkrétní posuzované věci může chybovosti nasvědčovat, že byly některé pachové stopy nalezeny i na místech, kde se podle svědeckých výpovědí neměl jeden ze stěžovatelů vůbec pohybovat (viz výpověď svědkyně K. K. či Mgr. Z. T. – viz bod 43). Podle vrchního soudu byly výsledky pachové identifikace získány ústavně konformním způsobem, přičemž poukázal formálně i na nález Ústavního soudu sp. zn. IV. ÚS 1098/15, s jehož závěry, na které bylo shora poukázáno se však náležitě nevypořádal.

48. Z uvedeného plyne, že námitky, které stěžovatelé uplatnili v podaných odvoláních, vrchní soud posoudil jako nevýznamné a nepodstatné, přičemž náležitě nepřihlédl k důkazům vynívajícím v jejich prospěch. Jinak řečeno zpochybnil a zeslabil veškeré důkazy, které svědčily ve prospěch stěžovatelů, a ztotožnil se se závěrem o jejich vině při absenci byť jediného důkazu, vyjma pachových stop, ze kterého by bylo možné dovést, že vytýkané jednání spáchali právě stěžovatelé.

49. U důkazu pachovou identifikací pak, stejně jako krajský soud, nerespektoval závěry obsažené v obecně závazném nálezu Ústavního soudu sp. zn. IV. ÚS 1098/15. Na Zprávu České zemědělské univerzity sice reagoval, ale její závěry rovněž odmítl bez zohlednění jakéhokoliv jiného vědeckého zkoumání či aplikace jiných poznatků, vyjma tehdy

platného Pokynu č. 9/2009, který však již nebylo možno podle nálezu Ústavního soudu sp. zn. IV. ÚS 1098/15 aplikovat bez dalšího, zejména aniž by byly současně reflektovány aktuální poznatky vědeckého zkoumání této metody.

50. Ústavní soud k tomu konstatuje, že ve své rozhodovací praxi použití pachových stop jako nepřímého nebo také podpůrného důkazu opakovaně připustil, resp. nezpochybnil obecnou věrohodnost samotného důkazu pachovou zkouškou. Stejně tak ale připomněl, že na základě tohoto důkazu je obecně možno dospět pouze k závěru, že se určitá osoba v blíže neurčené době s největší pravděpodobností nacházela na určitém místě. Nelze tedy pouze z něj jednoznačně a bez důvodných pochybností dovodit, že se taková osoba též dopustila trestného činu, který se na daném místě stal. Musí naopak existovat další skutečnosti, které vytvoří uzavřený řetězec důkazů, resp. nesmí existovat žádná jiná reálná možnost, že by se činu mohl dopustit někdo jiný, než osoba obviněná či později obžalovaná (srov. např. rozhodnutí sp. zn. I. ÚS 394/97, sp. zn. II. ÚS 2168/07, sp. zn. II. ÚS 3094/08 aj.). Jinak řečeno, aby důkaz pachovou identifikací byl dostačující, je třeba, aby tento důkaz nebyl pro uznání viny důkazem jediným, osamoceným.

51. Jak bylo již shora uvedeno a jak Ústavní soud podrobně vyložil již nálezu sp. zn. IV. ÚS 1098/15, v inkriminované době, tj. v době platnosti Pokynu č. 9/2009, musela být metoda pachové identifikace provedena nejméně za použití standardů plynoucích z daného pokynu, ovšem tyto standardy představovaly jen určité minimum požadavků na použití tohoto důkazu. Současně bylo s ohledem na závěry nálezu sp. zn. IV. ÚS 1098/15, povinností rozhodujícího soudu reflektovat aktuální poznatky vědeckého zkoumání této metody. Přísnost, kterou je nutno na dodržování těchto standardů klást, je přitom logicky větší za situace, kdy důkazní situace není jednoznačná a kdy vedle tohoto nepřímého důkazního prostředku neexistují jednoznačné důkazy další, jako je tomu v nyní posuzované věci.

52. Chybná rozhodnutí krajského soudu a vrchního soudu nepřehodnotil ani Nejvyšší soud, který většinu dovolacích námitek označil za námítky čistě skutkové, které nelze podřadit pod zákonem taxativně vymezené dovolací důvody. U námitek týkajících se pachových stop setrval na závěru obou soudů nižších stupňů, že v době, kdy došlo k sejmutí pachových stop a jejich následné komparaci, platil Pokyn č. 9/2009, který jediný bylo možno aplikovat. K podmínce stanovené v nálezu sp. zn. IV. ÚS 1098/15, že metoda pachové identifikace musí reflektovat aktuální poznatky vědeckého zkoumání této metody, Nejvyšší soud v rozporu s jeho nosnými důvody podotkl, že dikce Ústavního soudu je v tomto bodě obecná a že Ústavní soud blíže nespécifikoval, jak by soud, coby v otázce vědy laický orgán, měl postupovat, resp. vyhodnocovat, jaké z možných nových poznatků v dané oblasti je při užití této metody nutno následovat. Přitom z odůvodnění nálezu sp. zn. IV. ÚS 1098/15 vyplývá, že i v tomto směru je dostatečně instruktivní (srov. body 22 až 32), neboť jsou v něm uvedeny nejen přístupy v zahraniční judikatuře, ale i značné množství literatury, české a především opět zahraniční, a to včetně závěrů z ní vyplývajících. Z tohoto je možno podle Ústavního soudu zobecnit, že podle vědeckých metod známých již v době provádění předmětných pachových identifikací bylo třeba nad rámec Pokynu č. 9/2009 zejména vyžadovat, aby nejméně dva příslušní vyhledávací psi našli tu samou stopu na sobě nezávisle a bez účasti příslušného psovoda, přičemž jen při shodném výsledku byla dána potřebná objektivita, dále aby každé nasazení psa bylo filmově zadokumentováno tak, aby bylo umožněno dodatečně provedení důkazu před soudem za účasti znalce, aby psovi byla poskytnuta stopa v době,

kdy je schopen ji rozlišit, dále muselo být již tehdy zajištěno, aby stopa nebyla kontaminována ani zaměněna za jinou, což muselo být v procesu doloženo, a při hodnocení výsledku pachové identifikace bylo nutno vzít v úvahu všechny okolnosti, které provázely proces mezi poskytnutím stopy psovi a ztotožněním srovnávacího vzorku (proces nesměl být přerušen, podezřelý se nesměl nacházet v dosahu čichu psa apod.), což vše muselo být již tehdy náležitě zdokumentováno [srov. např. Neuhaus, R., Artkämper, H. *Kriminaltechnik und Beweisführung im Strafverfahren*. München: C.H.Beck, 2014, s. 143-146; dále viz Schüler, Ch., Püschel, K. *Faszinosum Spürhunde, Forschungs-ergebnisse aus dem Institut für Rechts-medizin der Universität Hamburg*. Hamburg: Dr. Kovač, 2014, Wójcikiewicz, J. *Scientific Evidence in Judicial Proceedings*. Kraków: Institute of Forensic Research Publisher, 2000, nebo Schoon, A., Haak, R. *K9 Suspect Discrimination*. Canada: Detselig Enterprises Ltd., 2002 atd.; viz k další literatuře odůvodnění uvedeného nálezu sp. zn. IV. ÚS 1098/15; z novější literatury viz Doležal, P., Furton, K., G. et al. *Multiplicity of human scent signature*. *Egyptian Journal of Forensic Sciences* (2019) 9, 7 (<https://doi.org/10.1186/s41935-019-0112-z>); Ferry, B., Ensminger, J., J. et. al. *Scent lineups compared across eleven countries: Looking for the future of a controversial forensic technique*. *Forensic Science International* (2019) 302, 109895 (<http://dx.doi.org/10.1016/j.forsciint.2019.109895>); Pojmanová, P., Ladislavová, N., Urban, Š. *Development of a Method for the Measurement of Human Scent Samples Using Comprehensive Two-Dimensional Gas Chromatography with Mass Detection*. *Separations* (2021) 8, 232, (<https://doi.org/10.3390/separations8120232>); Marchal S, Bregeras O, Puaux D, Gervais R, Ferry B *Rigorous Training of Dogs Leads to High Accuracy in Human Scent Matching-To-Sample Performance*. *PLoS ONE* (2016) 11, 2: e0146963 (doi:10.1371/journal.pone.0146963); Havelková, R., Jirásko, V. *Využití metody pachové identifikace v trestním řízení*. *Trestněprávní revue* (2019) 9, 192]. Pro úplnost považuje Ústavní soud za nutné uvést, že většinu těchto nových vědeckých poznatků již reflektují nové příslušné pokyny, a to Pokyn č. 313/2017 a nový pokyn ředitele Ředitelství služby pořádkové policie Policejního prezidia České republiky ze dne 29. 12. 2017 č. 119/2017 o provádění služební kynologie, oba účinné od 1. 4. 2018.

53. Odhlédneme-li od již shora pojednaného postupu krajského soudu i vrchního soudu Nejvyšší soud v napadeném rozhodnutí z hlediska posouzení použití pachových stop jako nepřímého či podpůrného důkazu a nutnosti existence dalších skutečností, které vytvoří uzavřený řetěz důkazů, kdy nesmí existovat žádná jiná reálná možnost, že by se činu mohl dopustit někdo jiný, než osoba obviněná (bod 33), a posléze i ve vyjádření k ústavní stížnosti uvedl, že nižší soudy vycházely vedle pachových stop ze svědeckých výpovědí hned několika svědků, a to včetně prodavačky K. K. přítomné na místě činu a dvou kolemjdoucích, kteří se dostali s pachateli loupeže do fyzického kontaktu, tj. D. M. a Mgr. Z. T., dále z fotodokumentace z místa činu a fyzické komparace.

54. Jak však vyplývá již se shora uvedeného, zmínění svědci hodnotili podobu pachatelů pouze na základě svých subjektivních vjemů, což ani vrchní soud nepovažoval za dostačující, přitom však s ohledem na tyto svědecké výpovědi akceptoval hodnocení krajského soudu, že výpovědi svědků ve vztahu k identifikaci jsou tím, co, tvoří s pachovými stopami ucelený řetězec nepřímých důkazů a dostatečně se nevypořádal se náležitě s tím (blíže sub bod 44), co svědčí proti tomuto závěru.

55. Vyslechnutí svědci se relevantním způsobem vyjádřili jen k objektivní stránce, tj. k jednání pachatelů, které viděli, nikoli však k identifikaci pachatelů (vyjma jejich

popisu obecným znakem vyšší a nižší, což však nelze považovat za určující, neboť podobných postav může být velmi mnoho). Při ohledání místa činu byly zajištěny kromě pachových stop také věcné, biologické a trasologické stopy (viz protokol o ohledání místa činu na č. l. 207 a násl. spisu), ke kterým však již krajský soud v odůvodnění napadeného rozsudku uvedl, že drtivá většina zajištěných stop (s výjimkou stop pachových) nijak nepřispěla ke ztotožnění pachatelů trestné činnosti (viz bod 53 odůvodnění rozsudku krajského soudu).

56. Odmítl-li Nejvyšší soud za popsaneho stavu věci dovolání stěžovatelů podle § 265i odst. 1 písm. b) trestního řádu, aniž by se konkrétně zabýval v předchozích bodech uvedenými skutečностями jen s obecným tvrzením, že zde uvedený řetězec nepřímých důkazů svědčí tomu, že zde neexistuje žádná jiná reálná možnost, že by se činu mohl dopustit někdo jiný, než osoby obviněné, porušil základní práva stěžovatelů. Z obsahu podaných dovolání se totiž podává, že oba stěžovatelé v dovoláních uplatnili dovolací důvody podle § 265b odst. 1 písm. g) a l) trestního řádu a v dovoláních namítali mimo jiné i extrémní rozpor mezi provedenými důkazy, učiněnými skutkovými zjištěními a vyvozenými právními závěry a rovněž porušení pravidla *in dubio pro reo*, s čímž se Nejvyšší soud ústavně konformním způsobem nevyřadil.

57. Nutno dodat, že i v případě, že by postup orgánů činných v trestním řízení při provádění důkazu metodou pachové identifikace z hlediska požadavků kladených právní úpravou i judikaturou obstál, představovaly by pachové stopy jen jediný nepřímý a podpůrný důkaz, na jehož výlučném základě by nebylo možno dospět k uznání viny stěžovatelů.

58. Nezbyvá proto než uzavřít, že závěr obecných soudů, že stěžovatelé se dopustili vytýkaného jednání, nelze považovat za náležitě prokázaný a dostatečně odůvodněný, resp. je v extrémním rozporu se skutkovými zjištěními obecných soudů vycházejících z dosud provedených důkazů, čímž se vymyká z mezí § 2 odst. 5 trestního řádu a je současně i v rozporu se zásadou volného hodnocení důkazů (§ 2 odst. 6 trestního řádu) a pravidlem *in dubio pro reo* vyplývajícím z principu presumpce nevinoty podle čl. 40 odst. 2 Listiny, čímž bylo porušeno právo stěžovatelů na řádný proces podle čl. 36 odst. 1 Listiny.

VI. Závěr

59. Ústavní soud s ohledem na výše uvedené připomíná, že aby bylo možno trestní řízení jako celek považovat za řádně vedené a z provedených důkazů bylo možno bez porušení principu presumpce nevinoty a z něj vyplývajících pravidla *in dubio pro reo* učinit závěr, že obžalovaný je pachatelem skutku uvedeného v obžalobě, nesmí existence pochybností zásadním způsobem narušovat koherenci argumentu o logicky propojeném řetězci nepřímých důkazů. Provedenými důkazy tak musí být jednoznačně a s nejvyšším možným stupněm jistoty, který lze od lidského poznání požadovat (tj. mimo rozumnou pochybnost), prokázáno, že to byl obžalovaný, kdo se dopustil předmětného trestného činu [srov. nálezn sp. zn. I. ÚS 3622/10 ze dne 16. 6. 2011 (N 114/61 SbNU 669)].

60. Jakkoliv Ústavní soud respektuje nezávislost obecných soudů, zdůrazňuje, že ta se musí uskutečňovat nejen v zákonném, ale prioritně v ústavním rámci, jehož součástí je i právo na řádný zákonný proces (srov. i § 2 odst. 1 trestního řádu), ve kterém musí být vyloučena libovůle v rozhodování, a jehož neodmyslitelnou součástí je i právo na projednání každé věci v řádném trestním řízení, což je nevyhnutelnou podmínkou existence demokratického právního státu. V nyní posuzované věci Ústavní soud shledal v postupu obecných soudů jeho porušení, a to ve smyslu nerespektování práva stěžovatelů na soudní ochranu zaručeného čl. 36 odst. 1 Listiny a pravidla *in dubio pro reo* vyplývajícího z presumpce nevinoty zakotvené v čl. 40 odst. 2 Listiny a čl. 6 odst. 2 Úmluvy.

61. Ústavní soud proto ústavním stížnostem obou stěžovatelů podle § 82 odst. 2 písm. a) zákona o Ústavním soudu vyhověl a rozhodl, že napadenými rozhodnutími Nejvyššího soudu ze dne 17. 6. 2020 č. j. 3 Tdo 536/2020-2084, vrchního soudu ze dne 16. 10. 2019 č. j. 3 To 47/2019-1777 a krajského soudu ze dne 6. 2. 2019 č. j. 69 T 2/2018-1528 bylo porušeno právo stěžovatelů na soudní ochranu zaručené čl. 36 odst. 1 Listiny a zásada presumpce nevinoty zakotvená v čl. 40 odst. 2 Listiny a v čl. 6 odst. 2 Úmluvy. V návaznosti na to podle § 82 odst. 3 písm. a) zákona o Ústavním soudu v záhlaví specifikovaná rozhodnutí Nejvyššího soudu, vrchního soudu a krajského soudu zrušil.

62. Zrušením rozhodnutí uvedených ve výroku tohoto nálezu se vytváří prostor pro postup podle § 314h až 314k trestního řádu, a to v intencích právních názorů vyjádřených v tomto nálezu. Obecné soudy musí provedené důkazy zhodnotit podle svého vnitřního přesvědčení založeného na pečlivém uvážení všech okolností případu jednotlivě i v jejich souhrnu, a na základě nich a v souladu s nimi ustálit skutkový stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro jejich rozhodnutí (§ 2 odst. 5, 6 trestního řádu). Nebylo-li by ani po doplněném dokazování možno dosáhnout praktické jistoty o existenci relevantních skutkových okolností, tj. zůstaly-li by v daném kontextu důvodné pochybnosti, jež nelze odstranit ani provedením dalších důkazů, bylo by nutné postupovat v souladu se zásadou presumpce nevinoty (čl. 40 odst. 2 Listiny a § 2 odst. 2 trestního řádu) a z ní vyplývajícím pravidlem *in dubio pro reo*.

63. Ústavní soud o ústavních stížnostech rozhodl mimo ústní jednání bez přítomnosti účastníků, neboť dospěl k závěru, že od něho nelze očekávat další objasnění věci (§ 44 zákona o Ústavním soudu).

Poučení: Proti rozhodnutí Ústavního soudu se nelze odvolat.

V Brně dne 15. února 2022

Josef Fiala
předseda senátu